ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓު

މާލެ

ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުމުގެ ޚުލާސާ

- ކޭސްގެ ނަންބަރު: 2011/SC-A/36
- ދައުވާކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- ދައުވާ ލިބުނު ފަރާތް: އަލީ ހަސަން / ޅ. ހިންނަވަރު، މާބަގީޗާގެ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޖިނާއީ ކުށުގެ މަސްތުވާ
- މައްސަލަ އައިގޮތް: އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުށަހެޅުމަށް ބަލައި ހުކުމް ރޫލު
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 13 އޯގަސްޓު 2009
- ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 17 ޖުލައި 2011
- ނިމުނު ތާރީޚު: 4 ސެޕްޓެންބަރު 2013
- މައްސަލަ ނިންމި ގަޑި: 15:04
- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް: ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ސަޢީދު، ފަނޑިޔާރު އަލީ ހަމީދު މުޙައްމަދު، ފަނޑިޔާރު ޑރ. އަޙްމަދު އަބްދުﷲ ދީދީ

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކޭސް:

- ނަންބަރު: 2009/HC-I-K/04
- ނިންމި ކޯޓު: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 26 މެއި 2009
- ނިމުނު ތާރީޚު: 14 ޖޫން 2009

މައްސަލައިގެ ހުލާސާ:

މި މައްސަލައަކީ، 9 މޭއި 2009 ވަނަ ދުވަހު ބާއްވުނު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިންތިޚާބުގައި ލ. ހިންނަވަރުގެ ދާއިރާގައި ބަހައްޓާފައި ހުރި 01-1-3ރޭ ނަންބަރު ވޯޓު ފޮށްޓަށް ލ. ހިންނަވަރު މާބަނޑާގެ ޢަލީ ރަޝީދު 2 ފަހަރަށް ވޯޓުލާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ޢަލީ ރަޝީދުގެ މައްޗަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ކުރި ދައުވާ ސާބިތުވެފައިނުވާކަމަށް ޝަރުޢީ ހަމަޖެހޭގޮތުގެ މަތިން ޤަބޫލުކުރެވޭކަމަށް ކޯޓުން ހުކުމްކުރާ ހުކުމް ނުވާކަމަށްބަލައި ޢަލީ ރަޝީދުގެ މައްޗަށް އިންތިޚާބުގައި އެއްބުރުގައި ދެފަހަރަށް ވޯޓުލުމުގެ ކުށް ސާބިތުވެއްޖެކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-I-K/04 ޝަރީޢަތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ހުކުމް ބާޠިލުކޮށްދިނުމަށް ބުނެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ވަކީލުން އެ ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން ބެލެވުނު މައްސަލައެކެވެ.

ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-I-K/04 ޝަރީޢަތާ ހިލާފުވެގެން ކަމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ވަކީލުން އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

1. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-I-K/04 ޝަރީޢަތާ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ހ) ގައި ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިންގެ ހެކިބަސް ބަލައިގަނެފައި ނުވަތަ އެ ދިފާއުން ކުރި ލ. ހިންނަވަރު ހިލާރި އަޙްމަދު ސަޢީދުވީ އުޒުރު ދާއިރާއަށް ކުރިމަތިލި އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ވަކީލު ވޯޓު ކަރުދާހުގައި ހުރި މަސްދަރުތަކުގެ ލ. ހިންނަވަރު މާބަނޑާގެ އަބްދުލް އާދަމާއި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޕާޓީގެ ވަކީލުން ހުރި އޮބްޒަރވަރުން ކަމަށްވާތީ، ދައުވާ ލިބޭ އަދި ހަސަން އާދި މިދެމީހުންގެ ދެކޮޅުގައި ސިޔާސީ ވާދަވެރިކަމުގެ ދެކޮޅުވެރިކަމެއް އޮތުމުން އެ ދެކޮޅުވެރިކަމުގެ ބޮޑުކަމުގައި ވާދަވެރިކަމާއި ދުޝްމަނުވެރިކަމާއި އޮތުމުން ކަމަށާއި އަދި އެފަރާތްތަކަކީ މަސްލަހަތު އުފެއްދެނީ

ބައްލަވާފައި ޢަމަލުކުރަންކަން އުސޫލުން ޢަމަލީ މި މައްސަލާގައި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ބަޔާނުން ބަލާއިރު، އިތުރަށް އޮޅުވާލެވޭ ބޭރުގައިކަން ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި އެހެންނަމަވެސް ކުރީ ދުވަސްތަކުގައި ބައިވެރިވެފައިވާ ކަންތައްތަކާއި ބޭނުންކޮށްފައި އިދާރީ މިންގަނޑުތައް އެކަން ހައްލު ކުރުމަށް ބަލާއިރު ވަރަށް މުހިއްމު ކަމެއްކަން ދޭހަވެއެވެ. މިސާލަކަށް ދަޢުވާއާ ގުޅޭ ޤާނޫނުގެ މަގުން ހިތަށް ސިފަވާ ކަންތައްތަކާއި އަދި މިކަން ދެނެގަތުމަށް ހައިކޯޓުން ނިންމި ނަންބަރު 2009/HC-I-K/04 ގެ ސީދާ ބޭނުންވާ ބައި ޤާނޫނީ މަގުން ނިންމަވާފައިވާ ޤަރާރާއި ހުކުމްގެ ސިޔާސީ ޤާޢިދާ ޢަމަލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފައިވާ ގޮތަށް ބޭނުންކުރަން ޖެހޭ ބައިތައް ނިންމަން ފެނޭ ކަމަށް ތަޙުޤީޤުގެ ޤާނޫނީ މަގުން ބައްލަވާ ފަރާތްތަކަށް ސާބިތު ޤާނޫނީ މައްސަލަ

ނިންމަވާފައި ވެއެވެ.

2. ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) އާއި އެ ޤާނޫނުގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިންތިޚާބުތަކުން ބާޠިލުކުރުމާއި އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ ދަޢުވާކުރުމުގެ ގޮތާއި އުސޫލުން އިންތިޚާބުތަކުން ބާޠިލުކުރުމުގެ ދަޢުވާ ޤާނޫނާ ހަވާލާދީ ކަންތައްތަކާއި ފޮނުވާ ސަރަޙައްދުގައި ހިނގާ ބޭނުންކޮށް އުސޫލު ޢަމަލެއް، އެ ޤާނޫނުގެ ހުކުމް ނަންބަރު ނިންމަވާފައި ނިޔާވާ ހުކުމްގެ ސިޔާސީ ފުރުޞަތު ގޮތުގައި ޤާނޫނުގެ ނިޔާ ހުކުމްތައް ދަޢުވާގެ ދާއިރާ ބޭނުންކުރެވޭ ސިޔާސީ ބައިތައް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަމަލުކުރަމުންދާ އުސޫލު ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ ޤާނޫނު އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގައި މިކަމާބެހޭ އުސޫލު ޤާނޫނީ ނިޔާ ބާޠިލުކުރުމުގައި ދަޢުވާކުރަން ފުރުޞަތުގައި ވާ ގޮތް ހުކުމްގެ ނިޔާ ނަންބަރުގެ މަޙްކަމަށް ނިންމާފައިވާ ޤާނޫނީ އަދި ސިޔާސީ ޤާނޫނީ ނިޔާގެ މަގުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމުގެ ކަންތައްވެއެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

މި މައްސަލައިގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނު އަސާސީއާއި، ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުތަކާއި ދެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދަލީލުތަކާއި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާ ހެކިތައް ދެ ބައިކަށް ބެހިފައިވާ ކަމާއި އެގޭ ތެރެއިން ފުރަތަމަ ބައިގައި ހިމެނެނީ، ސާބިތުކުރަން ބޭނުންވާ ވާޤިޢާ ހިނގާފައިވާކަމުގެ މައްޗަށް ސީދާ ދަލީލުކުރާ ދަލީލުތައްކަމާއި، އެ ދަލީލުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ ހެކިންގެ ހެކިބަހާއި ކުށްވެރިޔާގެ އިޢުތިރާފުފަދަ ސީދާ ދަލީލުތައްކަމާއި ދެވަނަ ބައިގައި ހިމެނެނީ، ނުސީދާ ދަލީލުތައްކަމާއި ނުސީދާ ދަލީލުތަކަކީ ބެއްލެވޭ ހަމަތަކުން އިސްތިންބާތުކުރުން އެގޭ މައްސަލަ ބިނާވާ ދަލީލުތައްކަމާ އެގޮތުން ނުސީދާ ދަލީލަކީ އެ ދަލީލުން ސާބިތުވެއްޖެނަމަ އެހެން ވާޤިޢާއެއް ނުވަތަ ކަމެއް ހިނގާފައިވާކަމުގެ މައްޗަށް ބެއްލެވޭ ހަމަތަކުން ނުވަތަ މަންޠިޤީ ގޮތުން ދަލީލު ހުރި ހެކިތައްކަމާއި ނުސީދާ ދަލީލުތަކުގެ ތެރޭގައި ފޮރެންސިކްތަކާއި، ޑީއެންއޭ ހެކިތަކާއި ފިންގަރޕްރިންޓް އުސޫލުތަކާއި ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ގުޅޭ ތަފާސްކޮށް ހުށަހެޅޭ އަދި ފަންނީ ހަމަތަކަށް ސައިންޓިފިކް ނުވަތަ ފަންނީ ދަލީލުތައް ހިމެނޭކަމާއި އަދި ބެލެވޭގޮތުގައި ސީދާ ދަލީލުތަކުގައި ހިމެނޭ ހެކިބަހަކީ ދަރަޖައާ ގުޅޭގޮތުން ވާޤިޢާއަކާ ގުޅުން ދަރަޖާގައި ހިމެނޭ ހެކިތަކުން ޔަޤީންކަމުން ކަނޑައެޅޭ މިހާރު ދޭ ބަޔާންކަމާއި، މިގޮތުން ހެކިދިނުމުގައި ޝަރުޢީ ބެލުމުގެ ދުށްވެ އެ ހެކިދޭކަމުން އެ މިއަށް އެދުވެރިވާ ބިއުއްސަކުން ކަމުގައިވުނުކަމާއި މިއީ ސީދާބޮޑުގައި އަދި ހެކިބަހުރިކަމާއި އަދި ނުސީދާބޮޑުގައި ހެކިބަސް އަދަކުރުކަމާއި ނަމަވެސް ދެ ހެކިބަސް ހެކިބަހާއި ފަރިތަގެ ބޮޑުގައި ކަމާއި ނުސީދާކަން

ޢަދާލަތުގެ ހިޔާނާތަކީ، އެ މީހަކު އަމިއްލައަށް ދަށުގައިވުމާ ވާޖިބާއަކާ ބެހޭގޮތުން އެހެން ފަރާތްތަކުގެ ޙައްޤުން ނަފުސުފާސްކުރުން އަދާލަތާ ހިޔާނާތްކަމުގައި މިފަދަ ހިޔާނާތް މީހެއްގެ ޙައްޤުން ނަފުސުފާސްކުރުމެއް، އެމީހެއްގެ ޙައްޤުން ނަފުސުފާ މީހަކު ދުޢާތަކުގައި ހުރިމީހެއްކަން އެނގި ކަނޑައި ގެވައިދުން ސަލާމަތްވާކަމުގައި މިފަދަ ނުސީދާ ހިޔާނަތްކުރުމެއް ކުޑަކަން ގެދިނާ ހާލަތުގައި، ހިޔާނަތްގައި ހުކުމް ތަޙުޤީޤު އަސާސީ ސަބަބުތަކުގެ ތެރޭގައި މިނިވަން އިންތިޒާމު ބިނާކޮށްދިނުމަށް ބަލަހައްޓަން ވަޒީފާ ދަށުން ހިމެނޭކަމުގައި ވަކިވަޒީފާތަކުން ޖަވާބުދާރީވުމަށް ބިނާކުރެވިފައިވާ ހަމައެކަނި އެކިފަހަރު މައްސަލަ ބައްލަވާ އެ މީހަކު ސަރަޙައްދުން ގާނޫނީ އަސާސީގެ ހިޔާނަތް ހުކުމް ދީފައިވާކަމުގައި ނަގަމުން ވާތީ ސަބަބު ތިބި ގާތު ހިޔާނަތްގެ ދިގުނުވާ ކަނޑައަޅައިދޭ ގަރާއެއް ކަމުގައި ހިޔާނަތްގެ ކަމުގެ ތެރޭގައި ސިފައެއް ހިމެނުނުގޮތުން ގަވާއިދާ ގުޅިގެން ވާތީ ސަބަބުން ގާނޫނުތަކުގެ މިސާލެއް ހިމަނައިދޭ ގާތުން ކުރިއަށް ބަލާއިރު މިހާތަނަށް ދަތުރު ބާރު އިވިފައި ގާނޫނުން މަސައްކަތް ސަރުކާރު އޮފީހެއް ހިފެހެއްޓުމަށް އިޤުރާރުވެފައި (ހާސީ) ނުވަތަ ސަބަބެއްގެ މަޤާމާ ހުރިހާ ބަޔަކުން ބައްލަވާ މަސްސަލަ ހިމެނުމު ކުރިއަށް ދިޔަ ގޮތަށް ގާނޫނަށް ތަބާވެގެން ދަތުރުގެ ގާޑިއޮފީސް ހަލާކުވެ ކާރިސާއަށް ހިމެނިގެން އިދާރާގެ އުސޫލުތަކާއި މުޢާމަލާތްތައް ހިޔާނާތް ކުރެވިދާނެ ޖާނާއި އިޖުރާއާތުގެ ހާއްޞަގޮތެއްގެ އެހެން މަސައްކަތަށް ނުބަލާ އަސާސީ ހިޔާނަތް ކުރުމަށް ފުރުޞަތު ލިބޭ، ހިޔާނަތް ހިނގާ ޖާގައެއް ހުރުމުން ހާލަތު އިޖުރާއާތުގެ ހާއްޞަ ހިފެހެއްޓުން މަސައްކަތާ ގުޅިގެން ބޭނުންކުރާ ވަޒީފާގެ ތެރޭގައި ހިޔާނަތްތެރިކަން ހުރި ނުވަތަ ހާލަތު ހިޔާނަތް ކުރާ މީހަކު ނުވަތަ ހިޔާނަތްތެރިކަމުން ދަރަޖަ ކުރުމަށް އަސާސީގެ ވަޒީފާއެއްގެ ގޮތުން މީހާގެ ބެލުމަށް މަގާމުގެ ހިޔާނާތް ދަތުރު ވާނީ ހަމައެކަނި މަޤާމުގެ ސަލާމަތުގެ ހިޔާނަތެއް ކަމަށް ވާތީވެ، މީގެ އިތުރުން ހިޔާނަތް އަދާލަތުން ދިވެހި އަމިއްލަ ރައްޔިތުންގެ ވަޒީފާގެ އިތުރުން ބަހައްޓާ އެމީހާގެ ތަރުތީބު ހަމަކަމަށް ހިނގަމުން ދާ ގޮތަށް ހިފެހެއްޓުމަކީ އެ މީހާގެ އަސްލު (ދަތުރު، ބަދަލު، ޢުމުރު، ނަމާއި ހިނގާފައިވާ ދުވަސް ދިމަދިމާލު) ބައިގެ ވަޒީފާ (އަމީރުގެ ދަރަޖައިގެ ދަރިން ހިނގާފައިވާ ދުވަސް ދިމަދިމާލު) ކަމުގައިވާ މިންވަރު

ގާޒީއާގެ ކަމުގައި ދެވަނަ ދަރަޖަކަމުގައި ހިމެނޭ ޖިނާއީ ކަމުގައިވާ ތިމާ ބުޖެބޭބޭ ހިއާ ނުވަތަ ތިމާއަށް ބުޖެބޭބޭ ހިއާ (ހިތްހަމަ ދެރަކަން ދިޔައަސް) ތިމާއަށް ނުވަތަ ތިމާ ބުޖެދިޔަތަ ހިއާ ޖިނާއީނާއި ޔަރިހަނާއި އަނބިންނާއި ޖިއަން ވަރަރިންގެތަ ގާޒީއާގެ ޖިނާއީކަން އެނގޭއިރު، ދަރުވާލިބޭ ފަރާތަ ހުކުމްދިނާއާ އަށްހަރު ގާތް ގޮތުގެ ސަރަޙައްދު މަސްވަރަތް ފުރުއަރާކަމަށް ކޯޓުން ކަނޑައަޅައި ހުކުމް ދަރުވަރު ނުލަބުނާކަމުގެ ހިނދަށް، ކޯޓުން ހުރަހަގާ ހުކުމްދަކީ ވަކިފަރާތަކަށްނުލާ ބަދަލުކަން ކުރިމަތިވާ ކަނަވަޅު ނުވިސާރަވެސް، އެފަދަ ހުކުމްގެ ހުކުމްދަކީ ހަމައެއްކަން ހުކުމްކަށް އެއްވެދިއުމުން މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުން (ޤާނޫނުއަސާސީ) ވަޒަންކުރުމުގެ ބާރު ލިބޭ ހުކުމްކަރަކާއިމާއި އަދި އެ ހުކުމް އަދާކުރަކަށް ޖަވާބުދާރީވާއިރު މައްސަލަ ނިމުމެއްގެ ނަޒަރުން ކަނޑައެޅު ވަކި ފަރާތަކަށް ބޭރުވެއް ނުބަލާކަމަށް ފަނޑިޔާރުން ދަރުމަވަރުކަމުގެ (objectivity) ހިނދުއްގެއި ބަރާބަރުކަމުގައި ޢަދާލަތުގެ ރޫހުގެ ހުކުމްކުރުމުގެ ކުރެވުމުގެ އުސޫލުތަކަށް އެނގޭން އޮންނަ އެވެ.

(ސ) ދުވަސް ކަމަކީ، ފަނޑިޔާރު (ޤާނޫނު) ގެ އިސްތިސްނާއާއި (ޤާނޫނުއަސާސީ ދަރުމަވަރުކަމުގެ)

ކަނޑައެޅުމުގައި ފަނޑިޔާރުން ލިބޭ ޖިނާވަތް އިސްތިސްނާއީ ބާރުގެ ދަށުން ވަކި ހުކުމްތަކުގައި ހިމެނޭ ދަރަޖަރުގެ އިސްތިސްނާ ލިބިގެންނިވަމަވެސް ހުކުމް ވަޒަންކުރުމުގެ އިސްތިސްނާ ބާރު އެ ހުކުމްގެ އަޑުއެހުމަކަށްވާއިރު ޤާނޫނުއަސާސީ ލިބިގެން ނަމްދޭކަން އެނގޭކަމާއި ކޯޓަކަށް އެ ކޯޓުން އަޑުއަހައި އޮތް ހުކުމް ތަކުރެއްގެ އަހަރު ނުވަތަ ވަގުތުއް ނުކުރުވުނުކަމާ އަދި އަމުދުން އެ ހުކުމަކީ ދިފާއުވާ ފަރާތުން އަޑުއަހަން އެދި ހުކުމަކަށް ފައިސާގަ އެ ހުކުމްގެ އަޑުއެހުމުގެ ރިޔާޒަތުގައި ނިންމާލަދޭ ދިފާއުވުމުގެ ބަރޯސާ ބަދަލުކުރަން ކަމުއްކާއި ޤާނޫނީ ގޮތުން ހުކުމަށް ސަލާމަތްކުރުމަށްފަހުގައި ދެކެނޭ ހުކުމާރުގެ ކޯޓުން ދަރުގާތު ކަނޑައެޅުމުގެ ބަރޯރު ކޯޓުން ނިޔަބާންކަމާއި، މައްސަލައިގައި ސާބިތުވާގޮތަކަށް ފަނޑިޔާރުން ކުރިން ދަރުމަވަރުކަމުގައި އޮތްގޮތް، އަޑުއަހަ އެއް ހުކުމަށް އަޑުއަހާން ބަދަލުވާގޮތަކަށް އެކަށީގެންވާ ކަމުއްކަން އެނގޭން އޮންނަ އެވެ.

(ނ) ޖިނާޔަތަށް ކަމަށް، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބު އަދި ފާހަގަކުރި ހަމަޖެހޭގޮތުގެމައްޗަށް ބަލާއިރު، މި މައްސަލައިގައި ޕްރޮސެކިއުޝަނުން ޤާނޫނާއި ޚިލާފުން ހެކިންގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ފުލުހުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހާޒިރުކޮށް ދެމީހުންގެ ހެކިބަސް ކޯޓުގައި އަދުލު އިންސާފު މަނާކުރާ ސަބަބެއްނެތިކަން އެނގެން އޮތް އިރު، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-I-K/04 ޤަޟިއްޔާގައި ފާސްކުރައްވާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ހ) ގައި އެ ދެކޮޅުން ހާޒިރު ނުކުރި ސަބަބުތަކަށް ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ސަބަބަކީ ފާހަގަ އެއްވެސް އަސާސެއްގެ މައްޗަށް ބިނާވެފައިވާ ސަބަބެއް ނޫންކަން އެނގެން އޮންނަ އޮތުމެވެ.

(ރ) ހަތަރުވަނަ ކަމަކީ، ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުކުރުމުގައި، ކުށުގެ މާއްދީ ރުކުން ސާބިތުކުރުމުގެ އިތުރުން މަޢުނަވީ ރުކުން (ކުށުގެ ގަސްދު) ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތުގައި އޮތްކަން ސާބިތުކުރަން އޮތް ކުށް ކުރުމާ ކަމާ އަދި ކުށުގެ އަމަލުގައި ބައިވެރިވާ ޝަރީކުން (Accessory) ސާބިތުކުރުމުގައި ކުށުގެ އަމަލު ހިންގާފައިވާކަމާ އަދި ކުށުގެ އަމަލު ހިންގި އަސްލު ފާއިލު (Principal) ނަ ސާބިތުކުރުމުގެ ކަން އެނގެން އޮންނަ އޮތުމެވެ.

(ބ) ފަސްވަނަ ކަމަކީ، މި މައްސަލައިގައި އެއް ފަރާތަކަށް ދެ ފަހަރު ވާޤިޢާގެ ކުށުގެ އަމަލު ހިންގާފައިވާކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައަކަށްވާއިރު، ވާޤިޢާތުގެ ބައެއް ޙިއްސާވާ އަދި ވާޤިޢާތުގެ ސަބަބު ފާހަގަކުރާ ކަންތަކާ ޖެހޭކަން އެއް ވާޤިޢާތުގެ މަސައްކަތުގެ މިންވަރު ބަލާއިރު އެއް ވާޤިޢާއާއި ދެން ވާޤިޢާ ނުރަނގަޅުވާއިރު އެއް އިންސާނެއް ފާއިދާކަމާއި ދެން ފާއިދާގައި ބަލާއިރު ވާޤިޢާގެ ޙާލަތުތަކުގައި ވާޤިޢާތުގެ ބައެއް ބަޔާންތަކާ ވާޤިޢާތުގެ ބައެއް ބަޔާންތައް މުޚާލިފުވެފައިވާ ދިމާވާކަން ވާޤިޢާތަކުގައި ވާޤިޢާތުގެ ބައެއް ބަޔާންތަކާ ޙަޤީޤަތާ މުޚާލިފުވާ ކަމުގެ ބަޔާނުގައި ވާޤިޢާތުގައި ބަޔާންވެފައިވާ ހަމަޖެހުން ނުވާކަން އިސްތިޢުމާލު ހަމަޖެހުމުގެ ގޮތުން ކުރެވިދާނެ

ކޮމިޝަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެތެރޭގައި، އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި
ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތީން އެ މީހަކީ ކާކުކަން އަންގައި ދިނުމުން، އެ ޚަބަރެއް ދުވަސްތެރޭގައި ވޯޓު ކަރުދާހުގެ
ދުސްތޫރުގެ ކުރިން އުމުރަކީ ކާކުކަން އަންގައި ދިނުމުން، އެ ޚަބަރެއް ވޯޓުލުމުގެ ބައްލަވާ ލިބިފައިވާ މީހުންގެ
ލިސްޓުގައިވާ މައުލޫމާތު ބަލައި ވޯޓު ކުރުމައި، ކޮންމެ ސަރަހައްދެއްގައިވެސް ހުންނަ ވޯޓު ޚަބަރު ވޯޓުލުމުގެ
ބައްލަ ލިބިފައިވާ މީހުންގެ ލިސްޓުން ވޯޓު ކުރުމަށް ކުރު ދުސްކުރުވި މީހުން ފާހަގަކުރުމުން ދިއުމައި ވޯޓު
ލުން ދާ ކޮންމެ މީހަކުވެސް ދުސްކުރުވާ އެންމެ ވޯޓު ކުރުމަށްވާދަކުރާ މައި އެ މީހަކަށް އެ އިންތިޚާބުގެ
އެބަތްގައި ވޯޓު ދެވޭނީ އެއް ފަހަރުކަމުގައި، އެ މީހަކަށް ވޯޓު ކުރުމަށްވާގޮތް ދުސްކުރުވުމުގައި
ތަޅުމަކުރުމުގެ ތަޢާރުފުކުރުމައި، ވޯޓު ލުން ދާ މީހާގެ އިންގިލީގައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ
ގޮތެއްގެމަތިން ފާހަގަޖެހުމަށް ދޫކުރަނީ އިތުރަށްތޯގެ ދަރުން އެކަކަށް ދެ ފަހަރު ވޯޓުލުމުން ކަނަޑަ
ކުރުމަކީ، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކަށްވާއިރު، 9 މޭ 2009 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިންތިޚާބުގައި ގ. ހިންނަވަރުގައި ބަހައްޓާފައި ހުރި 3-1-01ބީ ނަންބަރު ވޯޓު
ފޮށިން ވޯޓު ލީ ގޮތް ބަޔާންކޮށްދިން އިލެކްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ރަސްމީ ވެބްސައިޓުގައި ލިޔެފައިވާ އެއް ފޮށިން އެކަކު
ދެ ފަހަރު ވޯޓުލާފައި ނުވާކަން އެނގެއިރު، މި މައްސަލަ ހައިކޯޓުން ބަލައި ނިންމުމުގެ ކުރިއަށް އައި
އިޖުރާއާތުތަކުގައިވާ ދައުވާލިބުން ހުށަހެޅި ދެ ފަރާތް ހާޒިރުކުރުމަކީ އިޖުރާއާތަށް އަމަލުކުރުން ޚަރަދުކުރި
ކަމުގައިވިޔަސް މި މައްސަލައިގައި ޢަދުލު ޤާއިމުވާގޮތެއް މި ކޯޓަށް ސާބިތުވާތީކާއި ފަރުވާކަމަކަށް ބެލެވުން
ނެތްކަމެވެ.

ޙުކުމް:

އިސްތިއުނާފް ސަލާމަތީ އެޑްމިން ހުށަހެޅުން، 9 މޭ 2009 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިންތިޚާބުގައި 2009 ގައި ގ. ހިންނަވަރުގައި ބަހައްޓާފައި ހުރި 3-1-01ބީ

ނަންބަރު ވޯޓު ފޮށިން ށ. ހިންނަވަރު މާބަގީޗާގެ ޢަލީ ހަސަން 2 ފަހަރަށް ވޯޓުލާފައިވާ ކަމަށްބުނެ ޢަލީ ހަސަންގެ މައްޗަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ކުރި ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ޝަރުޢީ ހަމަކުރުމުގެމަތިން ޤަބޫލުކުރެވޭވަރަށް ކާފީ ހެކި ހުށަހަޅާފައި ނުވާކަމަށްޓަކައި ޢަލީ ހަސަންގެ މައްޗަށް އިންތިޚާބުގައި އަމިއްލައަށް ދެ ފަހަރަށް ވޯޓުލުމުގެ ކުށް ޝަރުޢީގޮތުން ސާބިތުނުވާކަމަށް ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-I-K/04 ޤަޟިއްޔާއިން ކޮށްފައިވާ ހުކުމް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފުކަމުން ބެލުމުން ދަށުން ނުވާކަމަށްޓަކައި އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލުގެނަންނަންޖެހޭ ސަބަބެއްނެތްކަމަށް މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާގުން ކަނޑައަޅައިފިމެވެ.